

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato:

Kontor: 2.ø.kt.

J.nr. 2005-2416-106

Sagsbeh.: NMJ

Fil-navn: str2/s 1628

Besvarelse af spørgsmål nr. S 1628, som medlem af Folketinget Anne Baastrup har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 21. december 2004

Spørgsmål S 1628:

"Vil ministeren i forlængelse af spørgsmål nr. S 1315 præcisere, hvilke "...varige økonomiske gevinster...", som vil komme som følge af større kommuner, og vil ministeren i sit svar præcisere, om der vil være forskel på gevinsterne i de forskellige kommunetyper, f.eks. i kommuner på 40.000, 80.000 eller over 100.000 indbyggere?"

Svar:

De mest omfattende kvantitative analyser af sammenhængen mellem effektivitet og kommunestørrelse er: Indenrigsministeriet, 2000: "Størrelseseffekter i den kommunale sektor" og Kurt Houlberg, 2000: Kommunale stor-driftsfordele – hvor finder vi dem, og hvor store er de?".

De to analyser bygger på forskellige data fra forskellige år, men viser i store træk de samme tendenser. De to analyser viser, at de samlede kommunale nettodriftsudgifter pr. indbygger er aftagende op til en vis kommunestørrelse. Indenrigsministeriets analyse viser konkret faldende udgifter pr. indbygger op til kommuner med 18.000-25.000 indbyggere, og Houlbergs analyse viser en tilsvarende tendens op til kommuner med 30.000-50.000 indbyggere. For kommuner med over de nævnte størrelser indikerer undersøgelserne begyndende stordriftsulemper.

Med udgangspunkt i beregningsmetoderne i Indenrigsministeriets analyse har Copenhagen Economics i 2003 gennemført en analyse af forholdet mellem kommunestørrelse og udgifter pr. indbygger i årene 1993-2003. Analysen viser, at der er sket en jævn stigning gennem perioden i den kommunestørrelse med lavest gennemsnitlige driftsudgifter pr. indbygger, fra 28.000 indbyggere i 1993, ca. 30.000 indbyggere i 1998 og ca. 34.000 indbyggere i 2002.

De nævnte analyser er i sagens natur foretaget ud fra den eksisterende kommunale opgaveportefølje. Kommunalreformen indebærer, at kommunerne tillægges yderligere opgaver, hvilket skærper kravene til kommunernes økonomiske bæredygtighed.

Det fremgår således af aftalen om en strukturreform: "Forligspartierne finder, at med den foreliggende aftale, hvor kommunerne tildeles yderligere ansvar, vil et indbyggertal på i størrelsesordenen minimum ca. 30.000 indbyggere være et godt sigtepunkt for dannelsen af nye bæredygtige kom-

muner. Dannelsen af de nye kommuner bør tage hensyn til kulturel og erhvervsmæssig samhørighed, ligesom det bør tilstræbes, at der indgår såvel landområder som byområder i de nye kommuner.”

Forligspartierne har således vurderet, at der ud fra økonomiske overvejelser bør sigtes mod kommuner på minimum 30.000 indbyggere, hvor der vil være klare økonomiske gevinster ved sammenlægning af de mindre kommuner til enheder af mindst denne størrelse.

Med strukturaftalen er der ikke peget på større kommuner med f.eks. 80.000 eller 100.000 indbyggere. Men nogle steder i landet har man fundet det hensigtsmæssigt at danne store kommuner. Det kan være forhold som f.eks. kulturel eller erhvervsmæssig samhørighed, der kan tale for, at man lokalt ønsker at danne endnu større enheder.

Endelig skal det bemærkes, at sammenlægning af flere kommuner til en ny kommune under alle omstændigheder vil indebære varige besparelser i form af færre udgifter til borgmestervederlag og vederlag til kommunalbestyrelsesmedlemmer. Denne besparelse afhænger ikke så meget af størrelsen af den nye kommune som af antallet af kommuner, der indgår i sammenlægningen.